

15.1 Voorbereiding

Schriftgedeelte

Exodus 2:1-10

Thema

In geloofsvertrouwen verborgen.

Exegese

Exodus 2:1-10

Vers 1 – 2 Na het zwarte einde van Exodus 1, laat het tweede hoofdstuk zien welke gevolgen het gebod van Farao heeft voor een klein Hebreeuws gezin. De Levitische Amram neemt zijn Levitische tante Jochebed (Exodus 6:19) tot vrouw. Het wordt niet duidelijk of hij dit vóór of na het gebod van Farao gedaan heeft. Omdat ze al twee kinderen hebben, lijkt het erop dat ze al vóór het gebod van kracht werd, getrouwd waren. Het gaat hier vooral om het gevolg: Jochebed wordt zwanger. Ondanks het gebod van Farao durven ze opnieuw een kind uit Gods hand te ontvangen. Bij de geboorte blijkt het een jongetje te zijn en dat betekent dat hij in de Nijl geworpen zal moeten worden. Als Jochebed ziet hoe mooi het kindje is, besluit ze hem te verbergen. Dit doet ze niet in een opwelling, het is een geloofsdaad (Hebreeën 11:23). Dat zijn schoonheid meer was dan uiterlijke, blijkt ook uit Handelingen 7:20, waar staat dat Mozes schoon was 'voor God'. In dit gedeelte worden overigens geen namen genoemd van Amram en Jochebed. Alle licht valt op de stam van de Levieten, het latere priestergeslacht.

Vers 3 – 4 Na drie maanden blijkt dit niet langer te kunnen. Mogelijk werd de baby te luidruchtig. Een andere verklaring is dat de Egyptische ambtenaren eens in de zoveel maanden hun ronde deden langs de Israëlitische huizen en hun volgende ronde elk moment kon plaatsvinden. Jochebed ziet zich tot een wanhoopsplan gedrongen. Ze legt de kleine baby te vondeling in een rieten mandje in de Nijl. Het Hebreeuwse woord voor 'mandje' of 'kistje' is hetzelfde als het woord voor 'ark, de boot die Noach bouwde in de geschiedenis van de zondvloed. Jochebed durft haar kind niet langer zelf te beschermen en kiest voor deze oplossing. Mirjam blijft achter om te zien wat er gebeurt en omdat Mozes' ouders hem niet aan zijn lot overlaten..

Vers 5 – 6 Farao's dochter verschijnt met een stoet hofdames bij de rivier. Dit lijkt geen goed nieuws. Deze vrouw is immers de dochter van de Farao. Terwijl de prinses gaat baden, wandelen haar hofdames langs de Nijl, vermoedelijk om de wacht te houden. Als haar blik op het mandje valt, beveelt ze haar hofdames om het te halen. Er wordt vaak verondersteld dat de prinses medelijden krijgt door het huilen van de baby. Dat lezen we niet in de tekst. Het is Mirjam die een voorstel doet. Zij veronderstelt dat de prinses het kind voor zich wil houden: Zal ik heengaan, en u een voedstervrouw uit de Hebreïnnen roepen, die dat jongetje voor u zal zogen? De prinses slaat

het gebod van haar wrede vader in de wind. Ze constateert nog wel dat het een Hebreeuwse baby is, maar weigert om hem terug in de rivier te werpen.

Vers 7 – 9 Dan ziet Mirjam haar kans schoon. Ze komt te voorschijn en stelt voor om een Hebreeuwse vrouw die borstvoeding geeft te zoeken. Dit was geen vreemd voorstel: door Farao's gebod waren er waarschijnlijk genoeg Hebreeuwse moeders die een kind konden zogen. De prinses stemt toe en is bovendien bereid daarvoor te betalen. Gezien het feit dat de rest van Israël gedwongen werd onbetaalde slavenarbeid te verrichten, was dat best een redelijk aanbod. Bovendien waren extra inkomsten voor een Hebreeuws slavengezin geen overbodige luxe. Door Gods leiding mag Jochebed zo haar kind zelf de eerste jaren van zijn leven voeden en opvoeden. Ze krijgt de mogelijkheid om hem te vertellen wie de HEERE is en wat het betekent dat ook hij een verbondskind is.

Vers 10 Wanneer het kind groot geworden is, brengt zijn moeder hem naar Farao's dochter. 'Groot geworden' betekent hier niet 'volwassen', maar waarschijnlijk dat hij al een tijdje geen borstvoeding meer kreeg en zo'n drie tot vijf jaar oud was. De prinses geeft hem de naam 'Mozes'. Het is de eerste keer in dit hoofdstuk dat iemand bij zijn naam wordt genoemd. Hiermee wil de schrijver aangeven dat het in heel dit hoofdstuk om deze persoon draait. In het Hebreeuws staat er 'Mosjeh'. Dat is een vervoeging van het Hebreeuwse werkwoord voor uittrekken: 'Masjah'. De prinses noemt ook de reden, namelijk omdat ze Mozes uit het water getrokken heeft. Opvallend is dat Mosjeh niet betekent 'die uitgetrokken wordt' maar 'hij die uittrekt', alsof de prinses onbedoeld aangeeft dat Mozes later zijn volk uit Egypte trekken zal.

Geloofsleer

HC zondag 39

Het vijfde gebod: gehoorzaam zijn aan de overheid

HC zondag 40

Het zesde gebod: gij zult niet doden

NGB art. 36

Gehoorzaam zijn aan de overheid, behalve wanneer dit strijdig is met Gods Woord

Gebedspunten

- Ongeboren kinderen; jonge kinderen in de gezinnen.
- De liefde en zorg van moeders voor hun kind(eren).
- Of de eigen moeders, net als de moeder van Mozes, een leven met de Heere mogen kennen en de kinderen daaruit mogen voorleven.
- Landen waar slavernij en onderdrukking is, ook onder kinderen.
- Regels en wetten, die onze regering maakt (bijvoorbeeld over het begin en het einde van het menselijk leven).
- Indien van toepassing: gebroken gezinnen, door wat voor situatie dan ook.

Psalm- en liedlijst

Ps. 27:6	Want, schoon ik zelfs van vader en van moeder
Ps. 71:4, 5 en 12	Zo Gij, van dat ik werd geboren 'k Was als een wonder in elks ogen Gij hebt mij van mijn kindse dagen
Ps. 105:14	De harten der Egyptenaren
Ps. 113:4	Wie is aan onze God gelijk?
UMK	Verberg de kleine Mozes weer
UAM	'k Stel mijn vertrouwen
ZB	Als g' in nood gezeten klein, klein kindje, je leven loopt gevaar

Introductie op de vertelling

Gesprek: Wie van de kinderen heeft een broertje of zusje van nog geen jaar oud? Hou je veel van hem/haar? Stel je eens voor dat je dit broertje of zusje in een rivier zou moeten gooien. Of op een andere manier zou moeten doden. Hoe zou je dat vinden? Wat zou je doen als onze regering dat bevel zou geven? Vandaag luisteren we naar een gezin waar ook een klein kindje is geboren. En dit jongentje mag van de koning niet blijven leven...

Of: verstoppertje spelen met de groep. Daarna kort bespreken: zat je goed weggedoken? Vond je het spannend? Kon je de 'zoeker' zelf zien? Waarom werd je toch gevonden?